

'Torba fon'a süper zam

Esnafa 'zam yapmayın' ikazları sürerken Özel İletişim Vergisi'ne yüzde 33 'artış' geldi. 1999 depremi sonrası telefon faturalarından kesintilerle oluşturulan fonun farklı amaçlarla kullanılması da uzun süredir eleştiri konusu.

■ Marmara depreminin ardından kaynak oluşturmak amacıyla çıkarıldığı için 'deprem vergisi' olarak bilinen Özel İletişim Vergisi, Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla yüzde 7,5'ten yüzde 10'a yükseltildi. 2003'te kalıcı hale getirilen kalemle toplanan 72 milyar TL'nin deprem hazırlığı dışındaki alanlarda kullanılması tartışılırken, resmi enflasyonun üzerindeki yüzde 33'lük artış tepki çekti. DEVA Partisi'nden "Ekonomik krizin cezası vatandaşa kesiliyor. Önce kendi masraflarınızı kısın" eleştirisi geldi. CHP ise 21 yıldır toplanan vergilerin iktidara yakın müteahhitlere gittiğini savundu. **S/5**

Sadece topluyoruz

Salgıyla birlikte zor günler geçiren birçok çalışan krediden başka destek alamadı. Fakat bu süreçte kasa hep kazandı. Devlet ne gelirden ne de vergiden vazgeçti. 2020'de otomotivden tutunda birçok alanda vergi zamları yaşandı. 2021'de de artışın ardı arkası kesilmedi. **En son dün 70 milyar liraya yakın deprem vergisinin nereye gittiği bilinmezken, Cumhurbaşkanı kararıyla yüzde 7,5 olan oran yüzde 10'a çıktı. Vergi gelirleri 2020'de yüzde 25'in üstünde arttı.**

ALİ YILDIRIM/ İSTANBUL
alyildirim@karar.com

Tüm dünya gibi Türkiye'de koronavi-rüs pandemisiyle birlikte zor günler geçiyor. Birçok ülkede ticari hayat dururken alınan önlemler hem vatandaşlara hem de esnaflara bir dizi destek sağlandı. Fakat, Türkiye'de alınan önlemlerin çoğu hem borçlanma hem de geri ödeme odaklı oldu. En çok kredi muslukları açılırken, esnafa kira, vergi gibi birçok alanda verilen destekler yetersiz kaldı. Pandemi etkilenen birçok işyerine verilen kira destekleri yetersiz kalırken, esnaf kepengini açmadığı dükkânın bile vergisini ödedi. Bazı alanlarda ödemeler sadece ertelendi ama vazgeçilmedi. Çalışanın da vergi yükü bu dönemde değişmedi. Kısa çalışma ödeneğiyle birlikte patron katına maaş desteği verildi fakat bu da

İşsizlik Fonu'ndan karşılandı. Olan yine çalışana olurken, vergi yükü değişmedi. Kısa çalışma ödeneği alan birçok işyeri aynı tempoda çalışmaya devam ederken şimdi de eksik yatan sigorta primleriyle karşı karşıya kaldı. Bu dönemde hükümet vergiden yine vazgeçmedi. Hatta 2020 yılında bile başta otomotiv olmak üzere birçok alanda vergi zamları yapıldı. 200 liralık bir otomobil yeni vergi zamlarıyla birlikte 300 bin liraya yaklaştı. Yeni yılda 1-3 yaş aralığında olan otomobillerin 2021 yılındaki motorlu taşıtlar vergisi motor silindir hacmi 1300 cc ve aşağısında olanlar için 964 liradan 1051 liraya çıktı. Emlak vergisi yüzde 4,55 oranında arttı. Pandemi dönemiyle birlikte müşteri trafiğini kaybeden birçok kurum bütçeyi ayakta tuttu. Vergi gelirleriyle bütçe artıya geçerken, Kasım 2020'de bile 13,4 milyar lira fazla, Ocak-Kasım

döneminde 132,1 milyar lira açık verdi. Kasım ayında vergi gelirleri 99,3 milyar liraya çıkarak yüzde 35,3 arttı. Ocak-Kasım 2020'de ise vergi gelirleri yüzde 23 yükseldi.

Şimdi de 1999 Gölcük depreminden sonra ortaya çıkan geçici deprem vergisine 2021'de zam yapıldı. Kamuoyunda 'deprem vergisi' olarak bilinen Özel İletişim Vergisi'ne (ÖİV) Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile oranı yüzde 7,5'ten yüzde 10'a çıkarıldı. 1999 yılında Gölcük Depremi'nin ardından "geçici" olarak getirilen Özel İletişim Vergisi, 2003 yılında AK Parti hükümeti döneminde kalıcı hale getirilmişti. 20 yılda bu kalemden toplamda 70 milyar TL'nin üzerinde gelir elde edilirken, son yıllarda kamuoyunda 'deprem vergilerine ne oldu?' sorusunun cevabı hâlâ netlik kazanmadı.

'2020'DE 72 MİLYARI GEÇTİ'

Vergi Uzmanı Ozan Bingöl sosyal medya hesabından şu deprem vergisiyle ilgili şu paylaşımı yaptı: "Özel İletişim Vergisi 1999 depremi ile hayatımıza girmiş ve 2000 yılında uygulanmaya başlanmıştır. İki kez uzatılmış, 2003 sonunda kalıcı hale getirilmiştir. Son olarak yüzde 7,5 uygulanan oran yüzde 10'a yükseltilmiştir. Pandemi ile mücadelede de kaynak yavaş yavaş netleşmektedir." Ekonomist Mustafa Sönmez ise "Özel İletişim Vergisi adı altında alınan vergi 2020 sonunda 72 milyar TL'yi geçti. Yılda neredeyse 4 milyar TL'lik vergi, depreme karşı önlem yerine genel bütçe harca gidiyor. 2021'de de yeni zamlarla 6 milyar TL'yi telefon faturalarından toplayacaklar. Saray yapımında da kullanılacak" dedi.

'MÜTAHİTLERİN BORCU SİLİNİRKEN VATANDAŞIN YÜKÜ ARTIYOR'

CHP Ankara Milletvekili **Gamze Taşcıer** "Beşli çetenin milyarlarca liralık vergi borcu silinirken, Resmi Gazete'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzalı karara göre Özel İletişim Vergisi oranı yüzde 7,5'ten yüzde 10'a yükseltildi. TV, telefon ve internet faturalarımıza artık daha çok ödeyeceksiniz. Çünkü Erdoğan sizden para istiyor" paylaşımını yaptı.

'ACI REÇETE ANKARA'YA KESİLMİYOR'

DEVA Partisi Dijital Dönüşüm ve Teknoloji Politikaları Başkanı Burak Dalgın, Özel İletişim Vergisi oranının Cumhurbaşkanı kararıyla yüzde 7,5'ten yüzde 10'a yükseltilmesine yazılı açıklama yayımladı. Dalgın, internete erişimin ucuzlatılması gerekirken yapılan vergi zammının, iktidarın tek derdinin acı reçete olduğunu ve ekonomik krizin cezasının vatandaşa kesilmeye çalışıldığını bir kez daha gösterdiğini söyledi. Bir yönetimin önceliklerini anlamının yolunun vergi politikasına ve harcama alanlarına bakmak olduğunu belirten Dalgın, "Mevcut hükümet, gerçek ve akılcı bir politikalar uygulamak yerine, vatandaşın omuzlarındaki yükü arttırmaya devam etmektedir. Bilgi çağı'na önemseyen, bunun gerçek bir bekâ meselesi olduğunu anlayan yönetimler vatandaşın bilgisine erişimini ucuzlatmaya çalışır" dedi. İktidarın esnafa, marketlere zam yapmıyor' derken, vatandaşına acı reçete yazmaya devam ettiğinin altını çizen Dalgın, "Kaynak arayışında iseler kendilerine tavsiyemiz tasarrufa önce kendi yüksek masraf kalemlerini kısarak başlamalarıdır" şeklinde konuştu.

'PARANIN NEREYE HARCANDIĞINI KENDİLERİ DE BİLMİYOR'

CHP Mersin Milletvekili **Alpay Antmen** Kasım 2020'de deprem vergisine ilişkin açıklamalarda bulunmuştu. Antmen, 21 yıldır toplanan ve 70 milyardan fazla deprem vergisinin başka amaçlarla kullanıldığını ve bunun büyük kısmının iktidara yakın müteahhitlere gittiğini öne sürerek, bu kaynağın içi boş inşaat ihalelerine, yandaş firmalara aktarıldığını savundu. Yaklaşık 1 yıl önce de Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'a "1999'dan 2019 yılına kadar toplanan paranın ne kadar depremlerin vereceği zararları önlemek için kimler tarafından ne şekillerde harcanmıştır?" diye sorduklarını hatırlatan Antmen, "Onlar da 'Biz bilmiyoruz İçişleri Bakanlığı bilir' dedi. Biz daha sonra hem soru öngesiyle hem de CİMER aracılığıyla İçişleri Bakanlığımıza sorduk. Onlar da aylar sonra 'Biz de bilmiyoruz' minvalinde yanıt gönderdi" dedi.